

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών — Δέσμη μέτρων για τη βιομηχανική πολιτική

(2015/C 019/04)

Εισηγητής	ο κ. Markku Markkula (FI/EPP), Μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου του Espoo
Έγγραφα αναφοράς	Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής — Για μία ευρωπαϊκή βιομηχανική αναγέννηση, COM(2014) 14 final και Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής — Ένα όραμα για την εσωτερική αγορά βιομηχανικών προϊόντων, COM(2014) 25 final

I. ΚΥΡΙΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ «ΕΥΡΩΠΗ 2020» ΤΗΣ ΕΤΠ

1. Από το 2010 και έπειτα, η ΕτΠ προσεγγίζει τη βιομηχανική πολιτική υπό το πρίσμα της σχετικής εμβληματικής πρωτοβουλίας στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Για την αξιολόγηση αυτής της στρατηγικής η ΕτΠ πραγματοποίησε σειρά ερευνών και συνεδρίων ⁽¹⁾. Η εν λόγω διαδικασία οδήγησε στη συνολική αξιολόγηση από την ΕτΠ της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η οποία παρουσιάστηκε στις 7 Μαρτίου 2014 στη Διακήρυξη των Αθηνών ⁽²⁾ με θέμα το εδαφικό όραμα για την ανάπτυξη και την απασχόληση, την οποία συνόδευε Ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης ⁽³⁾. Συνοπτικά, η ΕτΠ υποστηρίζει:

- α. να δοθεί εδαφική διάσταση στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και να τεθούν διαφοροποιημένοι στόχοι σε περιφερειακό επίπεδο μέσω μικτής ανιούσας και κατιούσας προσέγγισης·
- β. ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» να βασίζεται στην προσέγγιση πολυεπίπεδης διακυβέρνησης·
- γ. να χρηματοδοτηθούν επαρκώς οι μακροπρόθεσμες επενδύσεις που απαιτούνται για τη στήριξη της ανάπτυξης και της απασχόλησης.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

2. τονίζει ότι με τη συμμετοχή των δήμων σε όλες τις φάσεις του κύκλου της πολιτικής, η ΕΕ θα είναι σε καλύτερη θέση να ανταποκριθεί στις αλλαγές που αντιμετωπίζουν οι πολίτες σε όλη την Ευρώπη. Τούτο συνεπάγεται την εφαρμογή προσέγγισης πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, τη συνεργασία με όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης (κάθετη εταιρική σχέση) και τη συνεργασία σε διαφορετικά επίπεδα μεταξύ όλων των φορέων (οριζόντια εταιρική σχέση).

3. προτείνει την ενίσχυση των δραστηριοτήτων της Επιτροπής όσον αφορά την περιφερειακή και τοπική συγκριτική αξιολόγηση, την ανταλλαγή εμπειριών και την αμοιβαία μάθηση από ομοτίμους — όλα καθοριστικής σημασίας για τη βιομηχανική καινοτομική ικανότητα, πράγμα ιδιαίτερης αξίας για τη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Πρέπει να ενισχυθεί η σχετική διοικητική ικανότητα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) ώστε να αναλάβουν συντονιστικό ρόλο και να παράσχουν στους εταίρους πλατφόρμα εξεύρεσης λύσεων·

Πρόσθετη ανάλυση της εδαφικής διάστασης της δέσμης για τη βιομηχανική πολιτική

4. Η ΕτΠ έχει αναλύσει την εδαφική διάσταση της Δέσμης μέτρων για τη βιομηχανική πολιτική και εντόπισε τα κύρια προβλήματα και ανάγκες που αντιμετωπίζουν οι ΟΤΑ στην υλοποίηση της βιομηχανικής πολιτικής: (1) ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών περιοχών στη συνολική αξιακή αλυσίδα· (2) ο άνοιχος και μακροχρόνιος αντίκτυπος της κρίσης στην εδαφική, οικονομική και κοινωνική συνοχή· (3) η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και ο συντονισμός των πολιτικών· (4) η θεσμική ικανότητα και η στρατηγική διακυβέρνηση των βιομηχανικών πολιτικών· (5) η ικανότητα προώθησης της επιχειρηματικής ανακάλυψης και της δικαίης και αποτελεσματικής ρύθμισης της αγοράς.

5. επισημαίνει πως η ανάλυση περιελάμβανε επίσης την αξιολόγηση της σχέσης μεταξύ αυτών των προβλημάτων και αναγκών και των ανακοινώσεων της Δέσμης μέτρων για τη βιομηχανική πολιτική, καθώς και τη συγκριτική αξιολόγηση ορισμένων παραδειγμάτων βέλτιστων πρακτικών. Τα αποτελέσματα περιλαμβάνουν προτάσεις για τη στήριξη και την προώθηση της βιομηχανικής δραστηριότητας από τους ΟΤΑ·

⁽¹⁾ <http://portal.cor.europa.eu/europe2020/Pages/MTAR.aspx7>

⁽²⁾ <http://portal.cor.europa.eu/europe2020/Documents/2210%20Athens%20declaration%20A5%20indd.pdf>

⁽³⁾ <http://portal.cor.europa.eu/europe2020/Documents/CoR%20Europe%202020%20mid-term%20assessment%20report.pdf>

6. Με βάση την εν λόγω ανάλυση, η ΕτΠ συνιστά στους ΟΤΑ να δίδουν ειδική έμφαση, κατά τις στρατηγικές τους για την έρευνα και την καινοτομία οι οποίες θα βασίζονται στην ευφυή εξειδίκευση (RIS3), στις ακόλουθες πτυχές, η υλοποίηση των οποίων προϋποθέτει, σε πολλές περιπτώσεις, τη λήψη μέτρων από την Επιτροπή:
- α. στη διεξαγωγή ανάλυσης των αναγκών βάσει της κατάστασης και των δυνατοτήτων σε τοπικό επίπεδο·
  - β. στον εντοπισμό των κατάλληλων για το εν λόγω πλαίσιο προτεραιοτήτων για διαρθρωτικές αλλαγές·
  - γ. στην αξιολόγηση των στρατηγικών από ομοτίμους·
  - δ. στην ενσωμάτωση των περιφερειακών και τοπικών στρατηγικών στο εθνικό σύστημα·
  - ε. στην προώθηση της ανάπτυξης θεσμικής και διοικητικής ικανότητας·
  - στ. στην υλοποίηση ικανού συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης προκειμένου τα αποτελέσματα και οι επιπτώσεις των στόχων να υποστηρίζονται από ευέλικτες διοικητικές κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικές ελέγχου·
  - ζ. στην προώθηση των κανόνων της αγοράς και της ανιούσας προσέγγισης κατά το σχεδιασμό πολιτικών·
  - η. στη διερεύνηση και προώθηση της κατάλληλης για την περίπτωση ενσωμάτωσης και ανάπτυξης ΒΤΠΕ·
  - θ. στην ικανότητα δημιουργίας θέσεων εργασίας, καθώς και την αξιοποίηση της τοπικής τεχνογνωσίας, ιδιαίτερα στις διαδικασίες παραγωγής και παροχής υπηρεσιών.

II. ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

7. συμφωνεί με την Επιτροπή πως μία ισχυρή βιομηχανική βάση έχει καθοριστική σημασία για την ανταγωνιστικότητα και τη σταθερή ανάπτυξη της Ευρώπης. Επισημαίνοντας πως η βιομηχανία υπερβαίνει κατά πολύ τον παραδοσιακό τομέα της μεταποίησης τον οποίο συνήθως αφορούσε, και τονίζοντας πως οι βιομηχανικές διεργασίες και τα οικοσυστήματα έχουν τεράστιο αντίκτυπο σε όλη την κοινωνία, η ΕτΠ ζητά την ταχεία υλοποίηση των μέτρων που προτείνονται στην ανακοίνωση·
8. επισημαίνει ότι το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Ευρώπης στην παγκόσμια οικονομία πηγάζει πρωτίστως από τα βιώσιμα, υψηλής προστιθέμενης αξίας προϊόντα και υπηρεσίες της, και συνεπώς η μείωση, σε περίοδο οικονομικής κρίσης, των επενδύσεων στην καινοτομία που είναι αναγκαία για τη βιομηχανική ανανέωση αποτελεί σημαντική απειλή για το μέλλον της Ευρώπης·
9. καλεί την Ευρώπη να αναγνωρίσει την ανάγκη να επιδώξει ηγετικό ρόλο σε παγκόσμιο επίπεδο όσον αφορά στρατηγικούς τομείς με υψηλής αξίας θέσεις εργασίας. Προς τούτο, η υφιστάμενη βιομηχανία πρέπει να τονωθεί μέσω επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες, με τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, με τη διευκόλυνση της πρόσβασης στις αγορές και στη χρηματοδότηση, καθώς και με τη λήψη μέτρων για την απόκτηση των σχετικών βιομηχανικών δεξιοτήτων από τους εργαζομένους·
10. τονίζει ότι η πιο μακρόχρονη κρίση που έχει βιώσει η ΕΕ ανέδειξε τη σημασία της ισχυρής, ανταγωνιστικής και βιώσιμης βιομηχανίας ως θεμέλιου της ευημερίας των πολιτών όπως αποτυπώνεται στην πραγματική οικονομία. Η βιομηχανία αντιπροσωπεύει πάνω από το 80 % των ευρωπαϊκών εξαγωγών και το 80 % της έρευνας και καινοτομίας στον ιδιωτικό τομέα. Σχεδόν μία στις τέσσερις θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα είναι στη βιομηχανία, και συχνά απαιτεί υψηλό επίπεδο επαγγελματικών προσόντων. Κάθε νέα θέση εργασίας στη μεταποίηση οδηγεί σε 0,5-2 θέσεις εργασίας στους άλλους τομείς·
11. τονίζει ότι πέραν των μέτρων που λαμβάνονται από την κοινωνία, η ανταπόκριση και τα μέτρα κάθε επιχείρησης ξεχωριστά είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου να αναπτυχθεί και να καταστεί ανταγωνιστικό αυτό το θεμέλιο της πραγματικής οικονομίας και της ευημερίας·
12. εφιστά την προσοχή στην αλλαγή των δεξιοτήτων διαχείρισης σε τοπικό επίπεδο σε όλη την Ευρώπη. Οι βιομηχανικές, αλλά και οι πολιτικές δεξιότητες συμπεριλαμβάνουν σε πρωτόγνωρο βαθμό την κατανόηση των επιχειρηματικών διαδικασιών, την διαχείριση της γνώσης και της τεχνολογίας, καθώς και ικανότητες ανθρώπινων σχέσεων. Οι βιομηχανικές δραστηριότητες εντός των αξιακών αλυσίδων και δικτύων διευρύνονται και καθίστανται ολοένα πιο σύνθετες, καθώς μεγάλες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικούς τομείς και χώρες αλληλοσυνδέονται μεταξύ τους· Είναι αναγκαία η πραγματική σύνδεση των πολιτικών των μεγάλων και μικρομεσαίων βιομηχανικών επιχειρήσεων με τις συγκεκριμένες βιομηχανικές πολιτικές των κρατών και των περιφερειών όπου αυτές δραστηριοποιούνται·

13. επισημαίνει ότι η παραδοσιακή έννοια της αλυσίδας παραγωγής με τα πάγια στάδια και παράγοντες παραγωγής υποχωρεί, γιατί στην πραγματικότητα πρόκειται για σύνθετες σχέσεις σε παγκοσμίως δικτυωμένα οικοσυστήματα. Οι τεχνολογίες διαδραματίζουν βασικό ρόλο ως φορείς διευκόλυνσης νέων, βιώσιμων προσεγγίσεων·

14. τονίζει τη σημασία της στήριξης του εκσυγχρονισμού των παραδοσιακών βιομηχανιών της ΕΕ, ιδίως δε εκείνων η ανταγωνιστικότητα των οποίων επλήγη σημαντικά από το κόστος του εργατικού δυναμικού και οι οποίες διαθέτουν υψηλή τεχνογνωσία που μπορεί να αξιοποιηθεί·

15. αναγνωρίζει την πρόσφατη εξέλιξη της βιομηχανίας, με την αλληλοσυμπλήρωση των βιομηχανικών προϊόντων και υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες αποτελούν περίπου το 40 % της προστιθέμενης αξίας των εξαγωγών της ευρωπαϊκής μεταποίησης. Περίπου ένα τρίτο των θέσεων εργασίας που δημιουργούν αυτές οι εξαγωγές βρίσκονται σε επιχειρήσεις που παρέχουν βοηθητικές υπηρεσίες στους εξαγωγείς αγαθών. Υπηρεσίες όπως η συντήρηση και η κατάρτιση είναι βασικά συστατικά της παροχής σύνθετων προϊόντων μεταποίησης. Υπηρεσίες εμπειρογνομόνων — όπως η χρηματοδότηση, οι επικοινωνίες, η ασφάλιση και οι επιχειρηματικές υπηρεσίες έντασης γνώσης (EYEG) — διαδραματίζουν ολοένα μεγαλύτερο ρόλο στην παραγωγή προϊόντων μεταποίησης. Αυτός είναι ένας από τους λόγους για την αύξηση της συμβολής των υπηρεσιών στη συνολική παραγωγή μιας οικονομίας·

16. επισημαίνει τις συνέπειες της ριζικής στροφής των ΤΠΕ. Σήμερα, τα κινητά δίκτυα συναντώνται συχνότερα σε αυτοκίνητα, ηλεκτρονικές συσκευές ευρείας κατανάλωσης, στη βιομηχανική παραγωγή και στην υγειονομική περίθαλψη από ό,τι στις καθημερινές δραστηριότητες των ανθρώπων. Μια σύγχρονη εταιρία μηχανικών εργαλείων συχνά έχει πάνω από δεκαπλάσιους υπολογιστές και συσκευές δικτύου σε σχέση με ένα περιβάλλον γραφείου. Η δικτυωμένη δραστηριότητα απαιτεί πραγματική διαχείριση γνώσης: μοντελοποίηση πληροφοριών για συστήματα, καθώς και ανοιχτή καινοτομία και συνεργατική δραστηριότητα, με οφέλη για όλους τους συμμετέχοντες. Είναι επείγουσα η ανάγκη για περιφερειακή μοντελοποίηση πληροφοριών στον πολεοδομικό σχεδιασμό, και για διαχείριση διαδικασιών σε δημοτικό και περιφερειακό επίπεδο·

17. τάσσεται υπέρ της συμπερίληψης στην ενωσιακή βιομηχανική πολιτική εννοιών συνδεδεμένων με την εταιρική κοινωνική ευθύνη ως βάση μιας οικονομίας πιο παραγωγικής, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς·

Κύριες προτεραιότητες της ανακοίνωσης της Επιτροπής και της απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Μαρτίου του 2014

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

18. συμφωνεί με την Επιτροπή η οποία ζητεί από τα κράτη μέλη να ενστερνιστούν το θέμα της αναζωογόνησης της βιομηχανίας και να αναζητήσουν από κοινού λύσεις για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη βιώσιμη ανάπτυξη της Ευρώπης. Εκτιμά ότι, από πλευράς της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να αξιοποιήσει καλύτερα όλες τις δυνατότητες σε θέματα βιομηχανικής πολιτικής που ορίζονται στο άρθρο 173 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αξιοποιώντας ιδίως τη δυνατότητα «να αναλαμβάνει κάθε χρήσιμη πρωτοβουλία για την προώθηση του συντονισμού (των δράσεων των κρατών μελών στον τομέα της βιομηχανικής πολιτικής), ιδίως πρωτοβουλίες για τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών, την οργάνωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την προετοιμασία των στοιχείων που είναι αναγκαία για την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση».

19. τονίζει ότι μια βιομηχανική στρατηγική δεν μπορεί να υλοποιηθεί μεμονωμένα καθώς υπάρχουν πολυάριθμες αλληλεπιδράσεις με πολλούς άλλους τομείς πολιτικής· Η βιομηχανική στρατηγική πρέπει να συνδέεται στενά με τις πολιτικές για την ενέργεια, την κατάρτιση, την Έρευνα, Ανάπτυξη και καινοτομία (E+A+K), το εμπόριο, τις υποδομές, την κοινωνική ευθύνη και την υγεία και την ασφάλεια· κατά συνέπεια, η ΕτΠ ζητεί πιο ολοκληρωμένη και διατομεακή προσέγγιση της βιομηχανικής πολιτικής·

20. επισημαίνει ότι οι ΜΜΕ πρέπει να αναδειχθούν σε βασικό στοιχείο της ενωσιακής βιομηχανικής πολιτικής, εφαρμόζοντας αποτελεσματικά την ανακοίνωση με θέμα τη νομοθετική πράξη για τις μικρές επιχειρήσεις (Small Business Act)·

21. εφιστά την προσοχή στο σημαντικό ρόλο της βαριάς βιομηχανίας πρώτης μεταποίησης στην ανάπτυξη των βιομηχανιών βιολογικής βάσης στην Ευρώπη, και συνιστά η ΕΕ να θεσπίσει νέους μηχανισμούς συνεργασίας και χρηματοδότησης για την εφαρμογή των τελευταίων ευρωπαϊκών τεχνολογιών και συναφούς τεχνογνωσίας σε σύνθετα έργα μεγάλης κλίμακας για την ανανέωση της βιομηχανίας πρώτης μεταποίησης, ιδίως σε περιοχές που πλήττονται από ανεξέλεγκτη ανεργία·

22. επισημαίνει τις προτεραιότητες που προτείνει η Επιτροπή και οι οποίες θα στηρίξουν την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Η ΕτΠ, ωστόσο, υπογραμμίζει πως πρόκειται για στοιχειώδεις απαιτήσεις οι οποίες χρήζουν περαιτέρω ανάπτυξης και πρακτικής υλοποίησης·

23. χαιρετίζει τις σημαντικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 20—21 Μαρτίου 2014 όσον αφορά την ενίσχυση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας. Το Συμβούλιο ανέφερε ότι οι Βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής (BTTE) θα πρέπει να παγιωθούν μέσω του ταχύτερου δυνατού καθορισμού έργων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, ενώ ειδική έμφαση θα πρέπει να δοθεί στο ρόλο των καθαρών τεχνολογιών ως εγκάρσιου παράγοντα ενίσχυσης της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας·

24. θεωρεί απαραίτητο, κατά την εφαρμογή του κανονισμού 1260/2012 για την ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, να βρεθεί η σωστή ισορροπία μεταξύ της προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας για την ενθάρρυνση της καινοτομίας, και της μέγιστης δυνατής ανταλλαγής γνώσεων που θα μπορούσαν να αποτελέσουν τη βάση μελλοντικής τεχνολογικής προόδου. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι αναγκαίο να παρεμποδιστεί η χρησιμοποίηση των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ως στρατηγικών όπλων, π.χ. με την καταχρηστική αξιοποίηση «δεσμών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας» («patent thickets») ή με τον κατακερματισμό των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, και να προωθηθούν αυστηρά κριτήρια για την κατοχύρωση με διπλώματα ευρεσιτεχνίας προκειμένου να αποφευχθεί το μονοπώλιο επί ορισμένων διπλωμάτων μικρής προστιθέμενης αξίας·

25. αναγνωρίζει ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε επίσης μετ' επιτάσεως την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν κατά προτεραιότητα τις ελλείψεις στον τομέα των θετικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών (δεξιότητες ETMM), εξασφαλίζοντας αυξημένη συμμετοχή της βιομηχανίας. Για το σκοπό αυτό χρειάζονται επειγόντως μέτρα. Η ΕτΠ προτείνει να συμπεριληφθούν μέτρα για την ενίσχυση των γλωσσικών δεξιοτήτων και έτσι να βελτιωθεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς·

26. καλεί την Επιτροπή να λάβει μέτρα για την επανεκβιομηχάνιση, που θα εστιάζουν στην αριστεία και την προώθησή της στις βιομηχανικές περιοχές της Ευρώπης με τη στήριξη του προγράμματος «Ορίζων 2020». Τα προγράμματα INTERREG συνιστούν απαραίτητα εργαλεία για την ενίσχυση της δικτύωσης μεταξύ πανεπιστημίων εφαρμοσμένων επιστημών που βρίσκονται σε βιομηχανικές περιοχές· ωστόσο, Η ΕτΠ θεωρεί ότι, υπό το πρίσμα της ενίσχυσης της διαδραστικότητας μεταξύ της επιστήμης και της βιομηχανίας, είναι λυπηρό το γεγονός ότι στον προγραμματισμό για την περίοδο 2014-2020 του 7ου προγράμματος-πλαisiού για την έρευνα και την ανάπτυξη (PCRD), απαλείφθηκε το μέσο «Περιφέρειες της γνώσης», το οποίο αποδείχθηκε, σχεδόν επί μία δεκαετία, ιδιαίτερα αποτελεσματικό όσον αφορά τον συντονισμό των ερευνητικών προγραμμάτων και των περιφερειακών συνεργατικών σχηματισμών. Υπογραμμίζει ότι το πρώτο έτος λειτουργίας του προγράμματος Ορίζοντας 2020 έδειξε ότι δεν έχει αναπτυχθεί επαρκώς κανένα νέο αποτελεσματικό εργαλείο για να ανταποκριθεί στην απαίτηση αυτή. Το εργαλείο «Περιφέρειες της γνώσης» θα πρέπει γρήγορα να αναπτυχθεί εκ νέου και να τεθεί σε εφαρμογή·

27. ενθαρρύνει την Επιτροπή να τονίσει τη σχέση μεταξύ των επιστημών, της κοινωνίας και της χάραξης πολιτικών, στηρίζει δε τον σημαντικό ρόλο των περιφερειών στη συνεργασία όλων των σχετικών φορέων με βάση τα πρότυπα τριπλού και τετραπλού έλικα·

28. επισημαίνει ότι το Συμβούλιο τόνισε πως για την επίτευξη των στόχων ανταγωνιστικότητας και βιώσιμης ανάπτυξης της Ευρώπης θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν όλα τα διαθέσιμα μέσα, μεταξύ άλλων τα διαρθρωτικά και τα επενδυτικά ταμεία της ΕΕ.

Δέσμη επενδύσεων για την ανάπτυξη και την απασχόληση

29. τονίζει την κοινή ευθύνη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών για το σχεδιασμό και την υλοποίηση της δέσμης επενδύσεων 300 δισεκατομμυρίων για την προώθηση της ανάπτυξης και της απασχόλησης, δεδομένου ότι κατέχουν συμπληρωματικές νομικές και δημοσιονομικές αρμοδιότητες σε αυτό το πλαίσιο. Οι νέες λύσεις με βραχυπρόθεσμο αλλά και μακροπρόθεσμο αντίκτυπο θα πρέπει να βασίζονται στις ακόλουθες αρχές:

— Η βιομηχανική αναγέννηση απαιτεί την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων χρηματοπιστωτικών μηχανισμών με καλύτερη δημόσια και ιδιωτική ενσωμάτωση, συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου, καινοτόμων δημοσίων συμβάσεων και δανείων ή εγγυήσεων με μεγαλύτερη δυναμικότητα κινδύνου.

— Οι επενδύσεις για τη στήριξη της ανάπτυξης και της απασχόλησης στη βιομηχανία απαιτούν νέους συνδυασμούς επενδύσεων σε εγκαταστάσεις και υποδομές, με ανανέωση των βιομηχανικών διαδικασιών και νέες μορφές συνεργασίας πανεπιστημίων-επιχειρήσεων στην έρευνα και την καινοτομία. Αυτή η εξέλιξη μπορεί να επιταχυνθεί μέσω της υπέρβασης των στεγανών και της άντλησης διδαγμάτων από τις τελευταίες έρευνες και βιομηχανικές εφαρμογές σε διαφορετικούς επιχειρηματικούς τομείς.

— Η βιομηχανική ανάκαμψη μπορεί να επιταχυνθεί μέσω της ενίσχυσης της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών και των διαδικτυακών υπηρεσιών, και ιδίως μέσω της υλοποίησης, επιτέλους, της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Αγοράς.

30. υποστηρίζει τη διερεύνηση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης για την ενίσχυση των οικοσυστημάτων, όπως η συμμετοχική χρηματοδότηση, τα επενδυτικά κεφάλαια υψηλού κινδύνου και άλλα καινοτόμα μέσα προκειμένου να ανακοπεί η παραδοσιακή εξάρτηση από τον τραπεζικό δανεισμό·

III. ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΕ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

31. παρατηρεί ότι το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Ευρώπης στην παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε βιώσιμα προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας. Αυτό συνεπάγεται επίσης την αποτελεσματική διαχείριση των αλυσίδων αξίας και την πρόσβαση στις αγορές σε ολόκληρο τον κόσμο·

32. τονίζει ότι το ασφαλές και προβλέψιμο κανονιστικό περιβάλλον αποτελεί προϋπόθεση για επενδύσεις στη βιομηχανία της ΕΕ. Αυτή η σταθερότητα και προβλεψιμότητα πρέπει να επιτευχθεί τόσο σε τοπικό και περιφερειακό όσο σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο· Η σταθερότητα και η προβλεψιμότητα αποτελούν εγγύηση ασφάλειας δικαίου για τις επιχειρήσεις και πρέπει να τονωθούν μέσω της νομοθεσίας της ΕΕ, ειδικότερα δε μέσω Οδηγιών·

33. υποστηρίζει την πολιτική της Επιτροπής για την ανάπτυξη της Ενιαίας αγοράς ως ακρογωνιαίου λίθου μιας ανταγωνιστικής και βιώσιμης βιομηχανίας. Επιπλέον, η ΕΤΠ επισημαίνει ότι η νομοθεσία της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά τα προϊόντα και τις υπηρεσίες δεν αποτελεί απλά βασικό παράγοντα ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, αλλά και προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος·

34. υποστηρίζει τη θέση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία, για να παραμείνει ανταγωνιστική η ευρωπαϊκή αγορά βιομηχανικών προϊόντων και υπηρεσιών, απαιτείται ρυθμιστικό πλαίσιο το οποίο θα διευκολύνει την καινοτομία και δε θα δημιουργεί περιττούς φραγμούς στην έγκαιρη υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και την εισαγωγή καινοτομιών στην αγορά. Η νομοθεσία και τα πρότυπα της ΕΕ πρέπει να επιτρέπουν την ταχεία διάθεση νέων προϊόντων, υπηρεσιών και τεχνολογιών στην αγορά, ώστε η Ευρώπη να αποκτήσει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα πρωτοπόρου στην παγκόσμια αγορά·

35. υπογραμμίζει ότι οι περιφέρειες πρέπει να δύνανται να καθορίσουν το δικό τους δυναμικό ανάπτυξης και να καλλιεργούν την καινοτομία, με τη συμμετοχή των ΟΤΑ σε αυτόν τον καθορισμό και με μικτή καπιούσα και ανιούσα προσέγγιση·

36. επαναλαμβάνει την πρότασή της για τη σύναψη «εδαφικών συμφώνων» που να επιτρέπουν τον συντονισμό των διαφόρων επιπέδων συνεργασίας στα πλαίσια προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης και να προωθούν τη διαπεριφερειακή συνεργασία. Προτείνει η προσέγγιση αυτή να αποτελέσει αντικείμενο ενός ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού προκειμένου να καταστεί δυνατή η σύγκλιση των τοπικών και των εθνικών πολιτικών με τις τομεακές πολιτικές και τις πολιτικές συνοχής της Ένωσης·

37. Ζητά οι επενδύσεις που αφορούν αυτά τα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού να αποτελέσουν αντικείμενο μια ειδικής δανειακής δέσμης που θα χορηγήσει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) στις τοπικές αρχές που θα υποβάλουν υποψηφιότητα για τη δημιουργία νέων εδαφικών οικοσυστημάτων οικονομικής και κοινωνικής καινοτομίας. Αυτό μπορεί να είναι ένας εξαιρετικός τρόπος για την ενθάρρυνση καινοτόμων λύσεων, την παροχή στις επιχειρήσεις συστημάτων επίδειξης, την ενθάρρυνση της σύστασης κοινοπραξιών για θέματα που απαιτούν μια νέα εταιρική σχέση μεταξύ των επιχειρήσεων. Αυτά τα οικοσυστήματα θα πρέπει να είναι οι συμπράξεις δημόσιου/ιδιωτικού τομέα και να έχουν το διπλό στόχο να συμβάλουν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και της αποδοτικότητας της δημόσιας υπηρεσίας (και ως εκ τούτου στον εξορθολογισμό των δημοσίων δαπανών).

38. είναι πεπεισμένη πως το κυριότερο θεμέλιο των βιομηχανικών φιλοδοξιών της ΕΕ έγκειται στην περιφερειακή πολιτική ευφούς εξειδίκευσης RIS3, που βασίζεται στη συστηματική ανάλυση των υφιστάμενων περιφερειακών ιδιαιτεροτήτων και του δυναμικού καινοτομίας και ανάπτυξης·

39. συνιστά στα κράτη μέλη να υιοθετήσουν χωροταξικές πολιτικές που θα επιτρέπουν την έγκαιρη ανταπόκριση στη δημιουργία επιχειρηματικών ζωνών και δεν θα δημιουργούν περιττούς φραγμούς οι οποίοι δυσχεραίνουν την εγκατάσταση επιχειρήσεων·

40. καλεί τις περιφέρειες να αξιολογήσουν την ανάγκη τεχνολογιών για την προώθηση της επιθυμητής ανάπτυξης στο πλαίσιο των δικών τους στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης RIS3 και να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την προώθηση της βιομηχανικής πολιτικής σε βασική προτεραιότητα χρηματοδότησης, καθώς και για την ενίσχυση των συμπράξεών τους σε όλη την ΕΕ για την επίτευξη των στόχων τους·

41. καλεί την Επιτροπή να υποστηρίξει και να διδαχθεί από τα κορυφαία διαπεριφερειακά δίκτυα, τη μεταξύ τους συνεργασία και τις εκπαιδευτικές τους δράσεις. Ως παράδειγμα αναφέρεται η πρωτοβουλία Vanguard που έχει θέσει τη βιομηχανική αναγέννηση στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων των στρατηγικών έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (RIS3) με στόχο την προώθηση της ανταλλαγής εμπειριών, της δημιουργίας «κλίμακας αριστείας» και της κοινής επεξεργασίας των υποβληθέντων προτάσεων έργου·

42. καλεί την ΕΕ να παράσχει χρηματοδότηση στις περιφέρειες προκειμένου να διευκολυνθεί η δημιουργία αποδοτικών οικοσυστημάτων καινοτομίας και η ανάληψη κοινών ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών. Η ΕτΠ τονίζει ότι οι αποκεντρωμένες δραστηριότητες καινοτομίας με στήριξη από την ΕΕ αποτελούν το μόνο μέσο επίτευξης των στόχων RIS3 σε όλη την Ευρώπη·

43. επισημαίνει ότι σε σύγκριση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο 2007-2013, οι κανόνες και οι πρακτικές των κρατών μελών και των περιφερειακών αρχών θα πρέπει να ανανεωθούν για να αναδειχθούν και να μετρηθούν τα αποτελέσματα και ο αντίκτυπός τους. Για αυτό απαιτείται πρωτίστως διευρυμένη συμμετοχή όλων των βασικών φορέων ΕΑΚ της περιοχής στην υλοποίηση των περιφερειακών στόχων RIS3, καθώς και αποτελεσματική δικτύωση σε επίπεδο ΕΕ·

44. συμμερίζεται τις ανησυχίες πολλών φορέων ανά την Ευρώπη ως προς το ότι τα κράτη μέλη και οι περιφερειακές αρχές δεν ακολούθησαν τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τον περιορισμό της γραφειοκρατίας, την ανανέωση της χρηματοδότησης ώστε να βασίζεται στο RIS3 και στη δημιουργία ευέλικτου συστήματος χρηματοδότησης ΕΔΕΤ με γνώμονα τους χρήστες·

45. προτρέπει τα κράτη μέλη να αξιολογήσουν το τοπικό επιχειρηματικό περιβάλλον, ούτως ώστε να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα του έργου των διοικητικών αρχών και να μειώσουν τις διοικητικές επιβαρύνσεις για τις επιχειρήσεις. Έτσι καθίσταται δυνατή η σύγκριση των διαφόρων διοικητικών διαδικασιών και ρυθμιστικών μηχανισμών που επηρεάζουν το τοπικό επιχειρηματικό περιβάλλον·

46. καλεί τις περιφέρειες και την Επιτροπή να αναθεωρήσουν τα σχέδια RIS3 και Ευρωπαϊκής εταιρικής σχέσης όσον αφορά τις ΒΤΠΕ. Σύμφωνα με την έκθεση της πλατφόρμας S3, οι περιφερειακοί ιδύνοντες έχουν πληθώρα ερωτημάτων όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις και τη χρηματοδότηση των ΒΤΠΕ, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών που διέπουν τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και υποδομών επίδειξης·

47. επισημαίνει ότι θα πρέπει επίσης να αναπτυχθούν εθνικά μέσα, και συγκεκριμένα αγορακεντρικοί και λοιποί καινοτόμοι μηχανισμοί χρηματοδότησης. Οι νέες προτεραιότητες χρηματοδότησης που συμφωνήθηκαν από την Επιτροπή και την ΕΤΕπ παρέχουν σημαντική ευκαιρία για τις πρωτοπόρες επιχειρήσεις να επενδύσουν σε βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής (ΒΤΠΕ)·

48. τονίζει τη σημασία των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (FSIE) και του προγράμματος «Ορίζων 2020» στην ενίσχυση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας της ΕΕ· Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να προωθηθεί η αριστεία στη διεπιστημονική έρευνα και η πρακτική εφαρμογή των ευρημάτων της σε περιφερειακό επίπεδο. Απαιτούνται πολυταμειακές δέσμες μέτρων, μέσω των οποίων τα τελευταία ερευνητικά ευρήματα ΤΠΕ και ΒΤΠΕ να χρησιμοποιούνται για τον εκσυγχρονισμό των διαφόρων βιομηχανικών κλάδων και για τη δημιουργία των νέων πρακτικών που θα οδηγήσουν σε διαχρονικά κοινωνικά αποτελέσματα·

49. παράλληλα, η στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Παγκοσμιοποίησης (ΕΤΠ) εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό μέσο που επιτρέπει στους ανθρώπους και τις περιφέρειες να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης και τις επιδράσεις της παγκοσμιοποίησης, βοηθώντας τους ανέργους να βρουν εργασία·

50. εφιστά την προσοχή στον καθοριστικό ρόλο του ανθρώπινου κεφαλαίου, της άριστης τεχνογνωσίας και των δεξιοτήτων στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της βιομηχανίας. Οι αναντιστοιχίες των δεξιοτήτων και τα ζητήματα που αφορούν την κατάρτιση θα εξακολουθήσουν να αποτελούν βασική πρόκληση για τη βιομηχανία της ΕΕ τα επόμενα έτη, ιδιαίτερα καθώς η πρόοδος των τεχνολογιών στον τομέα της μεταποίησης αυξάνει τη ζήτηση για συγκεκριμένα είδη δεξιοτήτων και κατάρτισης. Φρονεί πως πρέπει να θεσπιστεί πολυτομεακή και διατομεακή ενημέρωση και προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, προκειμένου τα ευρήματα της έρευνας και οι καινοτομίες να αναπτυχθούν, να εδραιωθούν και να τεθούν σε εφαρμογή, ώστε να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού·

51. προκαλεί τη νέα ψηφιακή γενιά και τις νεοσύστατες επιχειρήσεις της να συμβάλουν στον σχεδιασμό και την υλοποίηση περιφερειακών στρατηγικών ευφυούς εξειδίκευσης, συνδράμοντας στον εντοπισμό ελλείψεων και τη διόρθωση των διαδικασιών των αναγκαίων αξιακών αλυσίδων στις περιφέρειες. Οι νέες καινοτόμες λύσεις πρέπει να επικεντρώνονται τόσο στις δημόσιες όσο και στις ιδιωτικές βιομηχανικές διεργασίες και στην καταναλωτική συμπεριφορά των πολιτών·

52. καλεί την ΕΕ, τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να κατευθύνουν τους πόρους του ταμείου συνοχής και του προγράμματος Ορίζοντας 2020 σε επενδύσεις που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα σε βιομηχανικές διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διατομεακές ευκαιρίες. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην ενέργεια, τις μεταφορές και τις ψηφιακές υποδομές, στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των χωρών, στην ολοκλήρωση της αλυσίδας εφοδιασμού και στην τόνωση του εσωτερικού εμπορίου της ΕΕ.

Επείγουσα ανάγκη επιτάχυνσης των αλλαγών

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

53. έχει ζητήσει στις γνωμοδοτήσεις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και βελτίωση της ανταπόκρισης της βιομηχανίας και έχει τονίσει τη σημασία της ικανότητας ανταπόκρισης της κοινωνίας και των επιχειρήσεων στο ανταγωνιστικό περιβάλλον που δημιουργεί η παγκοσμιοποίηση και η ψηφιοποίηση. Αυτές οι συστάσεις συνδέονται επίσης με μέτρα για τη βελτίωση του επιπέδου δεξιοτήτων και με θεώρηση ολόκληρου του κύκλου ζωής όπου δίδεται έμφαση στο συνολικό αντίκτυπο και στους στόχους σχετικά με την κλιματική αλλαγή. Οι συστάσεις αυτές περιλαμβάνουν τα εξής:

- α. Η βιομηχανική πολιτική πρέπει να καταστεί ένας από τους πυλώνες του ευρωπαϊκού οικοδομήματος και να αναδειχθεί σε πραγματική πολιτική προτεραιότητα η οποία θα βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο πολιτικής δέσμευσης με τη συνοχή, τις υποδομές, ή τη γεωργία. Η προληπτική διαχείριση των δεξιοτήτων και των μεταλλαγών πρέπει να θεωρείται βασική συνιστώσα της βιομηχανικής στρατηγικής σε όλα τα επίπεδα⁽⁴⁾. Η ΕΕ πρέπει να στηρίξει οικονομικά τις περιφέρειες που εφαρμόζουν καινοτόμους μηχανισμούς διαχείρισης και πρόβλεψης της αλλαγής·
- β. Η σφαιρική προσέγγιση προσφέρει κυρίως μεγάλες δυνατότητες για την ανάπτυξη νέων, βιώσιμων υλικών και ανταλλακτικών και συμβάλει στην επίτευξη των στόχων σχετικά με τις εκπομπές CO₂, που θεμελιώνονται στην στρατηγική «ΕΕ-2020». Η συνεπής συνεκτίμηση του κύκλου ζωής αρχίζει ήδη από τον σχεδιασμό ενός προϊόντος (στην γνωμοδότηση χρησιμοποιείται η λέξη «αυτοκινήτου»). Καλύπτει όλες τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της παραγωγικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης της θέσης σε λειτουργία, αλλά τελικά και την ανακύκλωση, δηλαδή την επεξεργασία για μεταγενέστερη ανάκτηση των υλικών⁽⁵⁾.

54. έχει ήδη εντοπίσει τις κύριες αλλαγές που απαιτούνται στη βιομηχανική πολιτική και τις αναγκαίες επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό της επιχειρηματικής δραστηριότητας, καθώς και τα μέσα υλοποίησής τους. Τα ακόλουθα αποσπάσματα από γνωμοδότηση της ΕΤΠ που υιοθετήθηκε πριν από τρία χρόνια δείχνουν ότι οι ίδιες αυτές κατευθυντήριες γραμμές βρίσκονται ακόμα σε στάδιο προετοιμασίας και ότι τα μέτρα της ΕΕ εξακολουθούν να μην είναι σε θέση να ανταποκριθούν με ταχύτητα στις μεταβαλλόμενες οικονομικές και επιχειρηματικές ανάγκες. Η ΕΤΠ⁽⁶⁾:

- α. συμφωνεί ότι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας του βιομηχανικού ιστού απαιτεί περαιτέρω προαγωγή της έξυπνης εξειδίκευσης, και υποστηρίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να προωθήσουν τους κατά τόπους εξειδικευμένους τομείς καινοτομίας. Η έξυπνη εξειδίκευση συνιστά τον συνδυασμό κριτικού της υπό εξέταση ανακοίνωσης με την εμβληματική πρωτοβουλία «Ένωση καινοτομίας»·
- β. πιστεύει ότι οι δημόσιες αρχές θα μπορούσαν να αποτελέσουν σημαντικό μοχλό της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων μέσω καινοτόμων δημοσίων συμβάσεων·
- γ. συμφωνεί ότι υπάρχει επιτακτική ανάγκη για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ενώπιον των ριζικών αλλαγών που επηρεάζουν το επιχειρηματικό περιβάλλον·

55. τονίζει ότι η αλλαγή μπορεί να επιταχυνθεί με τη διάθεση περισσότερων πόρων στο τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Χρειαζόμαστε πρωτοπόρες δραστηριότητες υψηλής ποιότητας και δημιουργίας καινοτομιών, καθώς και διάδοση των ευρημάτων σε όλη την Ευρώπη. Οι περιφέρειες είναι έτοιμες για πειραματισμό και ταχεία πρωτοτυποποίηση, που αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες επιτυχίας·

56. έχει επισημάνει σε πολυάριθμες γνωμοδοτήσεις τους τομείς όπου θα πρέπει να δοθεί έμφαση κατά την υλοποίηση. Τα ακόλουθα αποσπάσματα από τη γνωμοδότηση για το πρόγραμμα Ορίζοντας 2020⁽⁷⁾, την οποία υιοθέτησε η ΕΤΠ πριν από δύο χρόνια, είναι επίκαιρα, μεταξύ άλλων, όσον αφορά την υλοποίηση της Δέσμης μέτρων για τη βιομηχανική πολιτική. Η ΕΤΠ:

- α. επισημαίνει ότι διεθνώς επιτυχημένα προϊόντα αποτελούν απόρροια τεχνολογίας παγκοσμίου επιπέδου η οποία βασίζεται σε αλυσίδες αξίας και οικοσυστήματα. Το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» θα πρέπει να είναι σε θέση να δημιουργεί τις προϋποθέσεις για λειτουργικές αλυσίδες καινοτομίας. Μόνο τότε θα είναι δυνατή η ανταπόκριση στις μεγάλες κοινωνιακές προκλήσεις και στην ανάγκη αναγέννησης της βιομηχανίας·
- β. υπογραμμίζει τον ρόλο των κύριων τεχνολογιών γενικής εφαρμογής στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020». Οι τεχνολογίες δεν θα πρέπει να αναπτύσσονται μόνο στο πλαίσιο ξεχωριστών επιστημονικών και τεχνολογικών προγραμμάτων. Αντιθέτως, θα πρέπει να συνδέονται ήδη από το στάδιο της έρευνας και της καινοτομίας με βιομηχανικές αλυσίδες αξίας και παγκόσμια δίκτυα αξίας της καινοτομίας, καθώς και με δραστηριότητες που αναπτύσσουν τα περιφερειακά οικοσυστήματα και τις συμπράξεις φορέων καινοτομίας ενισχύοντας παράλληλα την τεχνολογία.

⁽⁴⁾ CdR 2255/2012 fin.

⁽⁵⁾ CdR 1997/2013 fin.

⁽⁶⁾ CdR 374/2010 fin.

⁽⁷⁾ CdR 402/2011 fin.

IV. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

57. αναγνωρίζει ότι το παγκόσμιο περιβάλλον ανταγωνισμού έχει αλλάξει ριζικά και είναι αναγκαίο όχι απλώς να προσαρμοστούμε σε αυτήν την κατάσταση αλλά και να συμβάλουμε ως πολύπλευρη κινητήρια δύναμη. Η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων της ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο πρέπει να έχει μεγαλύτερο βάρος στην αξιολόγηση της υφιστάμενης νομοθεσίας της ΕΕ και τη λήψη αποφάσεων για τον καθορισμό των στόχων της χρηματοδότησης στην E+A+k.

58. υπογραμμίζει ότι η νομοθεσία της ΕΕ για τα βιομηχανικά προϊόντα θέτει τις κύριες απαιτήσεις για τις επιχειρήσεις όσον αφορά την ασφάλεια, την υγεία και άλλα ζητήματα δημοσίου συμφέροντος. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να μην επιβαρυνθεί υπερβολικά η βιομηχανία με ασκόπως συχνές κανονιστικές αλλαγές, αλλά αντιθέτως να διαθέτει συγκεκριμένους μηχανισμούς διευκόλυνσης και υποστήριξης των επιχειρηματικών επενδύσεων. Η ελεγχόμενη άρση των κανονιστικών φραγμών είναι σημαντική, καθότι η τεχνολογία εξελίσσεται ολοένα ταχύτερα και οι παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού καθίστανται ολοένα και πιο διασυνδεδεμένες.

59. ενθαρρύνει τις ευρωπαϊκές περιφέρειες και τους δήμους να θεσπίσουν και να υλοποιήσουν κανονιστικό πλαίσιο που θα τονώνει τις επενδύσεις στην καινοτομία και τις ΤΠΕ σε όλη την οικονομία της επικράτειάς τους. Ο ανανεωμένος ρόλος της ΕΕ ως πρωτοπόρου σε παγκόσμιο επίπεδο θα εγκαινιάσει έναν ενάρετο κύκλο αύξησης της παραγωγικότητας, ανάπτυξης και δημιουργίας απασχόλησης.

60. επισημαίνει ότι η Επιτροπή υποσχέθηκε να μεριμνήσει ώστε η νομοθεσία να παραμείνει σταθερή μακροπρόθεσμα και οι κανόνες να απλοποιηθούν σημαντικά, στόχος που πρέπει να επιδιωχθεί κατά προτεραιότητα και επείγοντως. Θα πρέπει να διεξάγονται ενδεδειγμένες αναλύσεις αντικτύπου των νέων κανόνων. Οι προδιαγραφές της ΕΕ λειτουργούν πρακτικά ως πρότυπο για όλον τον κόσμο, και η Επιτροπή θα συνεχίσει να προωθεί σύστημα διεθνών προδιαγραφών.

61. επαναλαμβάνει την έκκλησή της προς την Επιτροπή να βελτιώσει την αναλυτική της ικανότητα και τα εργαλεία στήριξης των επιχειρήσεων και να εξετάσει τη δυνατότητα να δημιουργηθεί, όπως στην περίπτωση των βιομηχανιών γεωργικών προϊόντων διατροφής, μια νέα κατηγορία επιχειρήσεων που θα τοποθετείται μεταξύ ΜΜΕ και μεγάλων επιχειρήσεων, θα απασχολεί από 250 έως 750 εργαζόμενους και θα έχει κύκλο εργασιών μικρότερο των 200 εκατ. EUR. Αυτή η κατηγορία επιχείρησης θα μπορούσε να επωφελείται από κατάλληλη στήριξη, υψηλότερη από εκείνη των μεγάλων επιχειρήσεων και χαμηλότερη από εκείνη των ΜΜΕ ⁽⁸⁾.

62. επισημαίνει ότι οι νέοι κανόνες κρατικών ενισχύσεων του Γενικού Κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (ΓΚΑΚ) και της Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας (E+A+k) τέθηκαν σε ισχύ τον Ιούλιο του 2014 ⁽⁹⁾. Οι νέοι κανόνες επιτρέπουν την αύξηση των επενδύσεων σε E&K, ιδίως όσον αφορά μεγάλης κλίμακας σύνθετους ομίλους έργων, μεταξύ άλλων προκειμένου να επηρεαστεί σημαντικά η βιομηχανική ανανέωση.

63. παρατηρεί ότι η διευκόλυνση της αξιοποίησης των διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων της ΕΕ μέσω της διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής του ΓΚΑΚ αποτελεί σημαντική βελτίωση.

64. επισημαίνει ότι ο ΓΚΑΚ θέτει τους όρους απαλλαγής των κρατικών ενισχύσεων από την υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης στην Επιτροπή, ενώ θεσπίζει αυξημένα όρια κοινοποίησης και έντασης των ενισχύσεων, ενώ εισάγει νέες κατηγορίες απαλλαγής, όπως οι ενισχύσεις σε ομίλους καινοτομίας και οι επενδυτικές ενισχύσεις για ερευνητικές υποδομές.

65. τονίζει ότι το πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για την E+A+k περιλαμβάνει τις ενισχύσεις για πειραματική ανάπτυξη και βιομηχανική έρευνα και ότι είναι πλέον εφικτά υψηλότερα όρια έντασης ενισχύσεων για την εφαρμοσμένη έρευνα.

66. τονίζει ότι ο μηχανισμός Σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (ΣΣΚΕΕ) έχει πεδίο εφαρμογής που υπερβαίνει την E+A και περιλαμβάνει την πρώτη ανάπτυξη, και ότι η ανάπτυξη ΣΣΚΕΕ συχνά απαιτεί τη σημαντική συνεισφορά των δημοσίων αρχών καθώς η αγορά δε θα χρηματοδοτούσε διαφορετικά τέτοια έργα.

⁽⁸⁾ Βλ. επίσης CdR 2255/2012 fin, σ. 18.

⁽⁹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής 2014/C 188/02 και Κανονισμός της Επιτροπής (ΕΕ) 651/2014

67. επαναλαμβάνει ότι τα ΣΣΚΕΕ ενδέχεται να συμβάλουν σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη, την απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και της βιομηχανίας της ΕΕ δεδομένης της διάχυσης των οφελών τους στην εσωτερική αγορά και την κοινωνία της ΕΕ·
68. υπογραμμίζει ότι τα κράτη μέλη και η βιομηχανία πρέπει να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες που παρέχουν οι νέοι κανόνες κρατικών ενισχύσεων προωθώντας την επιχειρηματική δραστηριότητα, τη βιομηχανική ανανέωση και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στην Ευρώπη·
69. επισημαίνει ότι παρά τους άδικους όρους που επιβάλλονται σε ευρωπαϊκές εταιρίες που δραστηριοποιούνται σε βασικές αναδυόμενες αγορές, οι ευρωπαϊκές εταιρίες πρέπει να βελτιώσουν την καινοτομική τους ικανότητα και να καταστούν βασικοί παράγοντες στο πλαίσιο δυναμικά διευρυνόμενων δικτυωμένων αξιακών αλυσίδων.

Βρυξέλλες, 3 Δεκεμβρίου 2014

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Michel LEBRUN